

Autor scenariusza – Monika Prus-Głaszczka

CHAPATI, TORTILLA, RYŻ... CZYLI NIE TYLKO CHLEB.

Scenariusz zajęć przeznaczony dla dzieci w wieku: 5 – 6 lat

Aktywności mogą być wybierane dowolnie przez prowadzącego.

Cele:

- Poznanie potraw stanowiących podstawę wyżywienia mieszkańców krajów Południa.
- Poznanie podstawowych składników i sposobów przygotowania potraw występujących w krajach Południa.
- Ukazanie problemu głodu na świecie.

1. Ziarnko do ziarnka.

Uczestnicy otrzymują ilustracje, takie same jak na planszach wystawy, przedstawiające ziarna: ryżu, fasoli, grochu, kukurydzy, pszenicy i soczewicy. Zadaniem uczestników jest połączyć się w drużyny według rodzajów ziaren, a następnie odgadnąć, pomagając sobie ilustracjami z tablic, jakie ziarno przedstawia ich drużyna. W kolejnej części aktywności uczestnicy otrzymują miseczki z ziarnami i decydują, która miseczka należy do ich drużyny. Mogą dotknąć ziaren oraz dokładnie im się przyjrzeć porównując je z ilustracjami znajdującymi się na tablicach. Opcjonalnie, gdy w zabawie uczestniczą dzieci wraz z rodzicami, możemy zamiast w grupy połączyć dzieci w pary lub stworzyć pary rodzic z dzieckiem i zaprosić do poszukiwań swojego ziarenka.

Materiały: losy z ilustracjami pszenicy, kukurydzy, ryżu, soczewicy, fasoli i grochu, miseczki z ziarnami.

Czas: 10 minut.

2. Południowa sałatka.

Siadamy w kręgu na krzesłach lub na podłodze. Każdy losuje nazwę jednego z ziaren (losy przygotowujemy tak, aby były pary lub cztery osoby). Prowadzący mówi: „miejscami zamieniają się ziarenka... np. ryżu”. Zadaniem uczestników jest szybka zamiana miejsc z osobą, która jest takim samym ziarenkiem. Dodatkowo, dla

www.miedzykulturowa.org.pl

Scenariusz – Monika Prus-Głaszczka

utrudnienia, prowadzący przekazuje grupie, że na hasło „chapati” wszyscy muszą przesunąć się o jedno miejsce w prawo.

Materiały: losy z nazwami lub ilustracjami ziaren: kukurydzy, ryżu, pszenicy, fasoli, grochu i soczewicy, opcjonalnie krzesła.

Czas: 10 minut.

3. Tęczowe kukurydze.

Prowadzący opowiada, że kolby kukurydzy mogą mieć różne kształty oraz kolory, mogą być żółte, białe, czerwone a nawet niebieskie. Pomalujemy teraz nasze kolby w różne kolory, tak jak podpowiada nam wyobraźnia. A może ktoś zgadnie, ile ziaren jest w kolbie kukurydzy? Ilustracje można też fantazyjnie ozdobić wspólnie z rodzicami, dziadkami lub opiekunami wykorzystując do tego kolorowy papier, cekiny i krepinę.

Materiały: kredki, flamastry, kartki, ilustracje przedstawiające kolby kukurydzy (publikacja „Apetyt na świat”).

Czas: 15 minut.

4. Co możesz kupić na targu w Ugandzie i Maroku?

Prowadzący pokazuje dzieciom ilustracje pt. „Targ w Ugandzie”, „Targ w Maroku” oraz „Na Indiańskim targu w Gwatemali”. Dzieci odpowiadają na następujące pytania: co widzą na ilustracji? Co można kupić na targu? Czy jest tam dużo ludzi? Czy widzą różnice między nimi? Prowadzący prosi, aby wszyscy dobrze zapamiętali to, co zobaczyli, ponieważ za chwilę w trzech grupach uczestnicy będą układać oba targowiska z puzzli.

Materiały: puzzle „Targ w Ugandzie”, „Targ w Maroku” i „Na indiańskim targu”.

Czas trwania: 15 minut.

5. Znajdź różnice

Dzieci otrzymują rysunki „Chłopiec na targu w Maroku” i „Sprzedawczyni owoców”. Prowadzący opowiada, że teraz wykażemy się spostrzegawczością. Dzielimy się na grupy lub indywidualnie szukamy różnic w rysunkach.

6. Gotujemy.

Prowadzący pyta uczestników, czy mają swoją ulubioną potrawę. Dzieci mówią, co lubią jeść najbardziej. Prowadzący opowiada o potrawach mieszkańców innych

krajów (tortille, ugali, kuskus). Pyta, czy znają składniki tych dań, następnie zaprasza do wspólnego „ugotowania” zupy pochodzącej z Wietnamu. Prowadzący odwołuje się do tablicy pokazującej wietnamską zupę Pho, opowiada dzieciom o jej składnikach (ilustracja pomocnicza pt. „składniki zupy”). Następnie zaprasza do wspólnego gotowania. Każdy otrzymuje jeden składnik zupy. Do garnka należy wrzucić składnik zupy pokonując przeszkody (slalom). Gdy już wszystkie składniki będą w garnku, ostatnia osoba przechodzi slalom z łyżką i miesza naszą zupę Pho.

Materiały: składniki zupy z ilustracji pomocniczej, garnek, pachotki do slalomu, łyżka.

Czas: 10 minut.

7. Taniec ziarenek ryżu.

Wyberzemy się teraz w daleką podróż. Odwiedzimy pole ryżowe w Wietnamie. Przy energicznej muzyce wsiadamy w różne środki lokomocji (np. rower, pociąg, samolot) i jesteśmy już na polu. Wszyscy zamieniamy się w małe ziarenka ryżu (spokojniejsza muzyka), ziarenka tańczą w kółeczku, zmieniamy kierunki, łączymy się w wężyki, w pary i w czwórki i tańczymy w rytm muzyki. Przychodzi pora na sadzenie – ziarenka rozpraszają się po polu i zostają posadzone, kulą się i sadowią w ziemi. Z ziarenek wyrastają gałązki, które rosną wysoko do nieba, zaczynają się rozprostowywać i bujać na wietrze. Zbieracz ryżu (prowadzący) podchodzi do każdej gałązki i zbiera z niej ryż – zabiera po kolei dzieci tworząc wężyk, a następnie kółeczko i tak wszystkie ziarenka zostały już zebrane. Następnie ziarenka chodzą po sali wężykiem i każde z nich zabiera z podłogi kopertę. Siadamy w kręgu i sprawdzamy, co jest w kopertach. Okazuje się, że ryż może mieć wiele zastosowań i można z niego robić np.: makaron ryżowy, papier ryżowy (służy np. do pakowania potraw), mąkę ryżową, ocet i wino ryżowe.

Prowadzący pokazuje kolorowanekę pt. „Sadzenie ryżu” i zaprasza do kolorowania.

Materiały: niebieska folia na podłogę, zał. wyroby z ryżu, zał. sadzenie ryżu, kredki, flamastry, szybka i spokojna muzyka.

Czas: 10 – 20 minut (z rysowaniem).

8. Zagraj z nami.

Chcąc dowiedzieć się więcej na temat Afryki i Azji oraz ich mieszkańców, prowadzący może zagrać z uczestnikami w grę memo pt. „Mieszkańcy Afryki” lub „Mieszkańcy Wietnamu”. Spośród kartoników rozłożonych obrazkami do dołu, gracze kolejno podnoszą po dwa, starając się trafić na parę. Wygrywa ten, kto nazbiera najwięcej par. Grę można przeprowadzić jednocześnie w kilku grupach, jako pojedynczy gracze lub np. w parze z rodzicami lub dziadkami.

Materiały: gra memo „Mieszkańcy Afryki” lub „Mieszkańcy Wietnamu”.

Czas: 15- 20 minut na jedną grę.

9. Miseczka/ talerz dla każdego.

Wiemy już, że w różnych miejscach na świecie jadamy różne potrawy, ale czasem zdarza się tak, że nie dla wszystkich starcza jedzenia i niektórzy jedzą bardzo mało lub bywają głodni (powinniśmy o tym pamiętać). Razem z uczestnikami malujemy (ozdabiamy) wielką miseczkę lub talerz, do których możemy włożyć potrawy, które dziś poznaliśmy lub które najbardziej lubimy. W naszej miseczce dla nikogo nie zabraknie jedzenia.

Materiały: papier dużego formatu z narysowanym konturem miseczki lub talerza, kredki, flamastry.

Czas: 10 minut.

10. Podsumowanie.

Siadamy w kręgu, prosimy uczestników, aby dokończyli zdanie lub namalowali rysunek pt:

„Najbardziej zapamiętałem/łam...”

„Gdybym był/a na targu to kupiłbym/abym...”

„Z poznanych potraw najchętniej zjadłbym/ zjadłabym...”

Materiały: papier, kredki, flamastry.

Czas: 10 minut.

Spis ilustracji i materiałów do scenariusza ze strony www.miedzykulturowa.org.pl i publikacji FEM:

- ✓ Kolby kukurydzy z publikacji „Apetyt na świat”
- ✓ Wyroby z ryżu ze scenariusza „Ryż i bambus”
- ✓ Sadzenie ryżu ze scenariusza „Ryż i bambus”
- ✓ Gra memo „Mieszkańcy Afryki”
- ✓ Gra memo „Mieszkańcy Wietnamu”
- ✓ Puzzle „Targ w Ugandzie” i „Targ w Maroku”
- ✓ Ilustracja „Na indiańskim targu” (scenariusz z serii Ameryka łac. dla najmłodszych)
- ✓ Ilustracja ze składnikami do zupy Pho (do wykonania przez nauczyciela)
- ✓ Ilustracje pszenicy, soczewicy, ryżu, kukurydzy (do wykonania przez nauczyciela)